

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی البرز
مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی کرج

ماہنامه پژوهشی

واحد توسعه تحقیقات بالینی - سال سوم - شماره ۱۳ - مهر ۱۳۹۷

فهرست

ماهنامه شماره مهر سال ۱۳۹۷
بیمارستان شهید رجایی کرج

تهیه شده در:

واحد توسعه تحقیقات بالینی
بیمارستان شهید رجایی کرج

زیر نظر معاونت پژوهشی

دانشگاه علوم پزشکی البرز:
دکتر محمد نوری سپهر

مدیر مسئول:

دکتر شهروز یزدانی
دکتر مریم فدائی دشتی

سر دبیر:

محسن لطفی

تحریریه:

دکتر مرتضی غوغایی، دکتر مرتضی نظری
فاطمه رحیمی، زهره رحمانی، فاطمه عابدی، ربابه
جعفری

همکاران این شماره:

ارتباط با ما:

تلفن: ۰۳۱-۳۴۵۵۲۰۰۱ داخلی ۳۶۷
ایمیل: research.rajaei@gmail.com
آدرس سایت: www.rcrdu.abzums.ac.ir

۱	مقدمه
۲	روایی و پایایی ابزار پژوهشی
۴	کنگره ملی گزارش های موردی بالینی
۵	کارگاه علم سنجی
۶	پروفايل علم سنجی
۷	اخبار پژوهشی
۸	کارگاه های پژوهشی
۱۰	منابع و مأخذ

مقدم

امروزه تمامی کشورهای دنیا برای حفظ یا ایجاد بنیان های توسعه یافتگی و ارتقای قدرت خود با دیگر کشورها، علم و فناوری را به عنوان محور اصلی فعالیت ها و کارها مورد توجه قرار می دهند. علم و فناوری محصول فعالیت های آموزشی و پژوهشی مستمر است و در صورتی که فعالیت های علمی و پژوهشی با سایر فعالیت های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی ترکیب گردد، توسعه پایدار برای جوامع ایجاد خواهد گردید. از طرف دیگر نگاه گذشته مسولین دانشگاهها، بیشتر آموزشی بوده است اما با رشد جوامع، هر روز نیازها و خواسته ها افزایش یافته و مطالبات متنوع تر گردیده است و باعث این موضوع شده است که علاوه بر مباحث آموزشی، **مسائل پژوهشی** نیز مورد توجه قرار گیرد . کارگاه های پژوهشی و ضمن خدمت در متون علمی سازمان ها به عنوان یکی از عوامل رشد و به روز کردن اطلاعات اساتید و کارکنان مطرح می شود در این راستا آموزش حوزه های پژوهشی با برگزاری کارگاه های پژوهشی با گروه هدف به صورت سالیانه ضروری به نظر می رسد . از این رو با توجه به اهمیت این امر، برگزاری کارگاه های پژوهشی با توجه به نیاز سنجی انجام شده از اعضاء محترم هیات علمی ، اساتید و کارکنان توسط واحد توسعه تحقیقات بالینی با مشارکت معاونت آموزشی و واحد آموزش کارکنان درشش ماهه اول ۹۷ برنامه ریزی و برگزار گردید .

معاون پژوهشی بیمارستان
دکتر مریم فدائی

روایی و پایایی ابزار پژوهشی

روایی (Validity)

روایی یا اعتبار اصطلاحی است که ابزار پژوهش آنچه را که باید بسنجد را اندازه‌گیری نماید. یا درجه‌ای که ابزار آنچه را که مدنظر است را اندازه‌گیری نماید. محقق باید بداند آزمونی روایی دارد که برای اندازه‌گیری آنچه مورد نظر است کافی و مناسب باشد.

انواع روش‌های سنجش روایی:

روایی محتوا (Content Validity)

یعنی سوالات مورد استفاده در یک آزمون تا چه حد پاسخگوی محتوا و موضوع مورد نظر می‌باشد هرچه از این حیث بهتر باشد، دارای روایی بیشتری است. روایی محتوا به روش قضاوتی نیز معروف است که ابزار، مورد قضاوت داوران و یا متخصصان قرار می‌گیرد. تا مشخص شود تا چه میزان معرف محتوا و هدفهای برنامه یا حوزه محتوا است.

روایی صوری (Face validity)

این نوع روایی که یکی از مشتقات روایی محتواس است به این مطلب اشاره می‌کند که سوالات تا چه حد شبیه به موضوع مورد پژوهش هستند

استفاده از نظر متخصصان برای تعیین روایی صوری قابل استفاده است. در این روش سوال فقط از لحاظ ظاهری بررسی می‌شود. (حجتی و دیگران، ۱۳۹۳، ۱۱۶)

روایی ملاکی (Criterion- Related Validity)

در روایی ملاکی، میزان ارتباط بین نمرات یک آزمون با نمرات یک آزمون یا وسیله اندازه‌گیری دیگر سنجیده می‌شود.

ویژگیهای مطلوب ملاک به چهار دلیل دارای اهمیت است:

- ☐ ربط داشتن
- ☐ بی طرفی
- ☐ پایایی
- ☐ در دسترس بودن

روایی سازه (Construct Validity)

نوع روایی همان بررسی مفهوم است. برای تعیین روایی سازه در ابتدا باید سازه یا متغیر مورد نظر تعریف شده سپس برای اندازه‌گیری آن آزمونی تهیه شود.

راههای مختلف تعیین روایی سازه به قرار زیرند:

- ☐ تعیین همبستگی آزمون با سایر آزمون‌های روا
- ☐ تمایز سنی

تحلیل عوامل (factor analysis)

این روش، یک روش پیشرفته آماری است که از طریق آن تعداد و ماهیت متغیرهای مورد آزمون مشخص می‌شود. درواقع این روش عامل تعیین‌کننده روابط درونی میان داده‌ها و مفاهیم است. (حجتی و دیگران، ۱۳۹۳، ۱۱۸)

پایایی (reliability)

روش دیگر روش ضریب آلفای کرونباخ است. این روش در آزمون‌هایی استفاده می‌شود که جواب بصورت چند گزینه ای یا لیکرت است
در آزمون‌هایی که دو ارزشی هستند (مثلا بله یا خیر) به جای آلفای کرونباخ از **کودر ریچاردسون** استفاده می‌شود. در این روش فرض بر این است که سوالات آزمون برای جواب‌های صحیح به صورت ۱ و برای پاسخ‌های غلط ۰ در نظر گرفته می‌شود.

پس در کل می‌توان گفت که روش‌های تعیین پایایی به قرار زیرند:

- ☐ روش پایایی مصححان
- ☐ روش بازآزمایی
- ☐ روش فرم‌های هم ارز
- ☐ روش‌های همسانی درونی (روش دو نیمه کردن، روش کودر- ریچاردسون و روش ضریب آلفای کرونباخ) (حجتی و دیگران، ۱۳۹۳، ۱۲۰)

با ما در شماره های آتی همراه باشید

پایایی یک اندازه کمی است که به کمک آن صفت مشخصی را اندازه‌گیری می‌کنند. هرچه ابزار، تغییرپذیری کمتری در سنجش‌های تکراری نشان دهد، پایایی آن بیشتر است.

روش دیگر تشخیص پایایی برحسب دقت است. یک ابزار در صورتی قابل اعتماد است که اندازه‌های آن بطور دقیق، اندازه‌های واقعی صفت را نشان دهد. برای پایایی سه جنبه در نظر گرفته می‌شود:

پایداری (ثبات)، پیوستگی داخلی و تعادل. پایداری (ثبات):

ساده ترین روش تعیین پایایی یک آزمون بازآزمایی (آزمون - آزمون مجدد) است. محقق همان آزمون را روی همان افراد در دو زمان و به فاصله ۲ تا ۴ هفته اجرا می‌کند و سپس نمرات را با هم مقایسه می‌کند. محققان ضریب پایایی را محاسبه می‌کنند که شاخص عددی از پایایی اندازه است و با حرف ۲ نشان داده می‌شود. که اندازه آن بین صفر و یک است هرچه به یک نزدیکتر بوده پایایی ابزار بیشتر است. این روش تنها وقتی قابل استفاده است که ویژگی مورد نظر در طول زمان تغییر نکند.

پیوستگی درونی (ثبات داخلی)

درواقع ابزار باید شامل سوالاتی باشد که صفت ویژه یکسانی را اندازه بگیرد نه هیچ چیز دیگری را. یکی از روش‌های این پیوستگی روش دو نیمه کردن است. در این روش سوالات به دو دسته زوج و فرد تقسیم می‌شوند و سپس نمرات هر دو دسته با هم مقایسه می‌شوند. اگر دو نیمه واقعا صفت مشابهی را بسنجند ضریب پایایی آزمون بالاست.

کنگره ملی گزارش های موردی بالینی

دانشگاه علوم پزشکی البرز امسال با کنگره ملی گزارش های موردی بالینی در کرج میزبان اساتید و پژوهشگران سطح کشور خواهد بود.

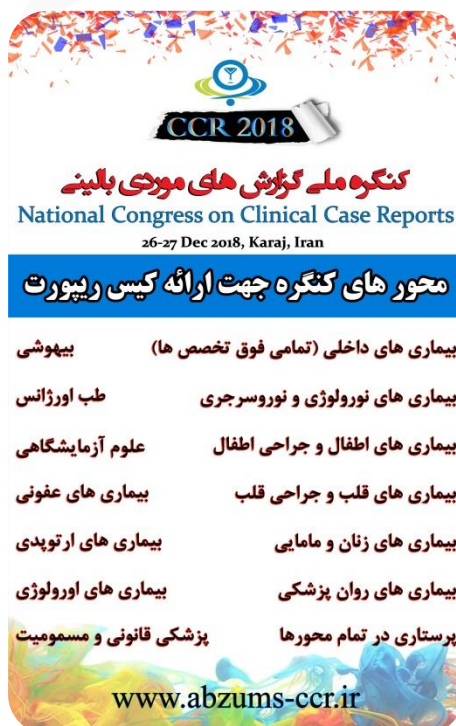
این کنگره ۵ و ۶ دی ماه ۱۳۹۷ در دو روز برگزار خواهد شد، با پنل های گروه های مختلف در حیطه علوم پزشکی میزبان مقالات شما هستیم.

اطلاعات بیشتر درباره کنگره را می توانید در سایت www.abzums-ccr.ir مشاهده کنید می توانید چهارچوب ارسال مقاله را از این سایت دریافت نمایید.

مهلت ارسال مقالات: ۳۰ اردیبهشت الی ۳۰ مهر
مهلت ثبت نام: ۱ تیر الی ۱ دی
داوری مقالات: ۲۵ آبان الی ۱۰ آذر
اعلام نتایج: ۱۵ آذر

بیماری های داخلی (تمامی فوق تخصص ها)
بیماری های نورولوژی و نوروسرجری
بیماری های روان پزشکی
بیماری های عفونی
بیهوشی
طب اورژانس
بیماری های قلب و جراحی قلب
بیماری های ارتوپدی
بیماری های اورولوژی
بیماری های زنان و مامایی
بیماری های اطفال و جراحی اطفال
پزشکی قانونی و مسمومیت
علوم آزمایشگاهی
پرستاری تمامی محورها

گزارش کارگاه علم سنجی در مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی

علم‌سنجی در دانشگاه علوم پزشکی البرز

در سامانه قرار گیرد. جهت انجام این امور واحد علم‌سنجی دانشگاه به فواصل کارگاه‌های آموزشی جهت راهنمایی اعضای هیئت علمی تشکیل می‌دهد و از طریق ایمیل واحد علم‌سنجی Sci@abzums.ac.ir نیز پاسخگوی کلیه سوالات اعضای هیئت علمی می‌باشد.

هدف کارگاه علم‌سنجی مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی البرز

تکمیل پروفایل علم‌سنجی اساتید و اعضای هیئت علمی مرکز آموزشی درمانی شهید رجایی البرز در پایگاه google, scopus, scholar, orcid id researcher است.

کارگاه علم‌سنجی روز ۹۷/۰۶/۱۹ و ۹۷/۰۶/۱۱ در کتابخانه مرکز آموزشی درمانی رجایی

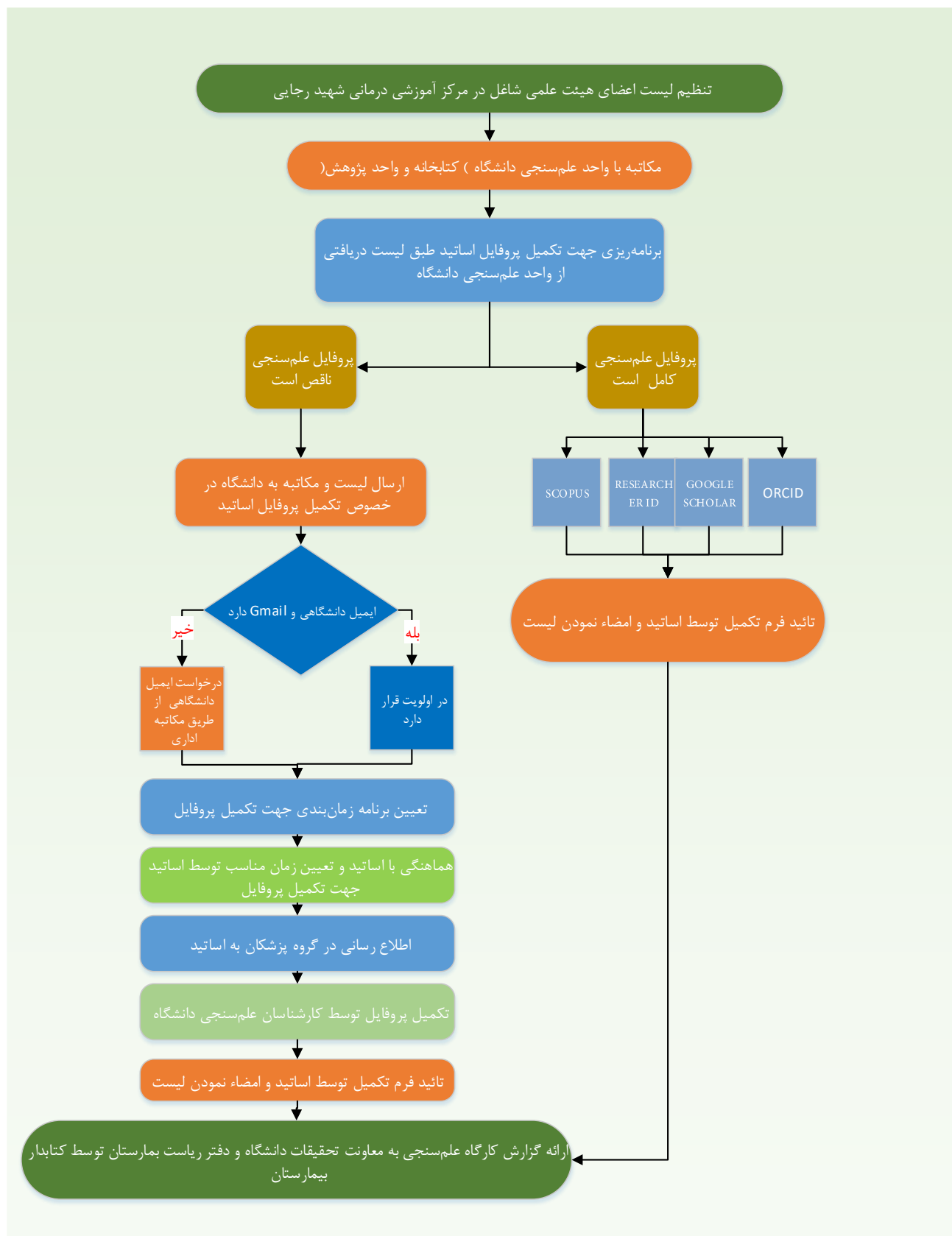
کارگاه علم‌سنجی شهریور ماه ۹۷ در کتابخانه با حضور کارشناسان علم‌سنجی دانشگاه (خانمها سوسن خدابنده و فاطمه صادقلو) از ساعت ۹ صبح لغایت ۱۶ برگزار گردید.

واحد علم‌سنجی دانشگاه علوم پزشکی البرز در راستای اهداف علم‌سنجی کشوری وزارت بهداشت در بهمن ماه ۱۳۹۴ زیر نظر مدیریت اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز شکل گرفت.

در واحد علم‌سنجی دانشگاه علوم پزشکی البرز در راستای اهداف وزارتی در سامانه ISID اطلاعات عمومی اعضای هیأت علمی دانشگاه شامل نام و نام خانوادگی، دانشگاه، دانشکده و مرکز تحقیقاتی محل خدمت، رتبه علمی، رشته و آخرین مقطع تحصیلی توسط کارشناس علم‌سنجی دانشگاه درج شده است.

علاوه بر این شاخص‌های مختلف علم سنجی اعضای هیات علمی از پایگاه اطلاعاتی اسکایوس استخراج و در این سامانه ثبت شده است و در مراحل بعدی در حال استخراج شاخص‌های علم‌سنجی پایگاه‌های Google scholar و ISI (Web of Science) است علاوه بر این شناسه ORCID اعضا نیز باید

فلوچارت تکمیل پروفایل علم سنجی

اخبار پژوهشی

برگزاری نشست مجریان طرح کوهورت دانشگاه های علوم پزشکی کشور

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت با حضور در نشست مجریان طرح کهورت دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور درخصوص اجرای طرح کهورت اظهار داشت: اجرای برنامه کهورت، مطالعه مهمی است که تاثیر بسیاری بر وضعیت سلامت مردم دارد و اگر بتوانیم این مطالعه را در همین مقیاس با همکاری بیشتر مجریان این طرح ادامه دهیم، در آینده شاهد نتایج بسیار خوبی خواهیم بود. دکتر ملک زاده ادامه داد: با توجه به اینکه علت بسیاری از بیماری ها در دوران کودکی و بزرگسالی ریشه در مواجهات جنینی و دوران اولیه زندگی دارد، بنابراین مداخلات در جهت پیشگیری از این بیماری ها جزو اولویت های اصلی برای سیستم سلامت انسان تلقی می شود. معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، تاکید کرد: با ایجاد زیرساخت های علمی مناسب در دانشگاه ها و در سطح کشور، نسل های آینده از سطح سلامت بالاتری برخوردار خواهند بود.

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت: جایگاه علوم پزشکی کشورمان از رتبه ۴۹ به رتبه ۱۷ ارتقا یافته است

معاون تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: با توجه به این که ده درصد از اعضای هیات علمی کشور، از جامع پزشکی هستند و سی درصد تولیدات علم در شور در حوز علوم پزشکی می باشد، لذا می توان گفت که سه تولیدات جامعه پزشکی سه برابر نیروی انسانی آن است. به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری، دکتر رضا ملک زاده در سفر به سمنان ضمن دیدار و گفتگو با هیات رییس و پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی استان سمنان، در خصوص پیشرفت های علم پزشکی در ایران اظهار داشت: کشور ایران در بین کشورهای دنیا در زمینه علوم پزشکی، رتبه ۱۷ و در بین یک درصد دانشمندان برتر دنیا، کشور ما رتبه ۵۰ را کسب کرده و با توجه به این درصدها جایگاه علمی ما از ۴۹ به ۱۷ ارتقاء یافته است. دکتر ملک زاده افزود: دانشمندان جوان ما با توجه به جایگاه علمی مطلوب در جهان و برخورداری از پتانسیل بالا، می توانند جزو دانشمندان برتر دنیا باشند.

طرح پایش سلامت و مطالعه هم گروهی (کوهورت) کارکنان وزارت بهداشت آغاز شد

به گزارش روابط عمومی معاونت تحقیقات و فناوری، دکتر سید عباس متولیان با اشاره به اهداف طرح گفت: این مطالعه با هدف شناسایی عوامل خطر بیماری های غیرواگیر انجام می شود و ارتباط عواملی مانند: عوامل استرس زای شغلی، عوامل استرس زای زندگی، تغذیه، فعالیت فیزیکی، رضایت از زندگی، وضعیت اجتماعی-اقتصادی، سرمایه اجتماعی، آلودگی هوا و سایر عوامل ژنتیکی و محیطی با انواع بیماری های غیرواگیر از قبیل: پرفشاری خون، دیابت، بیماری های قلبی عروقی، سرطان ها، بیماری های تنفسی، اختلالات عضلانی- اسکلتی، اختلالات خلقی و اضطرابی مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

وی افزود: براساس مصوبه شورای عالی سلامت و امنیت غذایی در سال ۱۳۹۴، کلیه وزارتخانه ها و دستگاه های دولتی موظف به اجرای بسته خدمات پایه سلامت کارکنان دولت شده اند به عبارت دیگر وزارت بهداشت که مسئولیت پیگیری اجرای مصوبات شورای عالی سلامت را برعهده دارد، اجرای این مصوبه را در قالب اجرای مطالعه هم گروهی سلامت کارکنان انجام خواهد داد.

رتبه دانشگاه های علوم پزشکی کشور در ماه July سال ۲۰۱۸ میلادی در نظام رتبه بندی Webometrics

نتایج رتبه بندی دانشگاه های علوم پزشکی کشور در ویرایش ماه جولای ۲۰۱۸ نظام رتبه بندی جهانی وبومتریکس اعلام گردید. مبنای این رتبه بندی براساس ۴ شاخص تعداد صفحات وب دانشگاه، تعداد استنادات ده نفر پُرستاد دانشگاه در Google Scholar Citations Service، تعداد مقالات کیفی دانشگاه قرار گرفته در بین ۱۰٪ مقالات پُرستاد موضوع مربوطه در سایت SCImago و تعداد لینک های داده شده به سایت دانشگاه، می باشد. بر اساس نتایج اخیر این رتبه بندی، سه دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و مشهد به ترتیب رتبه های اول تا سوم کشوری را در گروه علوم پزشکی کسب نموده اند. همچنین دانشگاه علوم پزشکی فسا با رشد ۶۳٪ نسبت به رتبه قبلی خود، بیشترین رشد را در بین دانشگاه های علوم پزشکی کشور نشان داد. در حال حاضر از ۵۱ دانشگاه علوم پزشکی کشور در این نظام رتبه بندی، ۷۸٪ آنها با بهبود رتبه جهانی همراه بوده اند. جهت مشاهده نتایج رتبه بندی دانشگاه های علوم پزشکی ایران به آدرس زیر مراجعه فرمایید.

<http://journals.research.ac.ir/files/med/site/wr2018.pdf>

کارگاه های پژوهشی برگزار شده

گزارش کارگاه های برگزار شده در شش ماهه اول ۹۷

ردیف	عنوان کارگاه	مدیر سیمین	تاریخ	تعداد افراد شرکت کننده از مراکز کرج	تعداد افراد شرکت کننده از بیمارستان	تعداد دانشجو	تعداد پزشک	تعداد کل
۱	کارگاه نظام نوین اطلاعات پزشکی "نوپا"	خانم سوسن خداپنده	۲۰/۴/۹۷	۳	۸+۱۸	—	۱۰	۳۵
۲	کارگاه پروپوزال نویسی	دکتر موزان اسدی	۲۷/۴/۹۷	۴	۲۵	۵	۷	۴۸
۳	کارگاه روش تحقیق مقدماتی	زهره رحمانی فهیمة ریحانی سعیده سیاری	۱۰/۵/۹۷	۱۳	۸+۲۸	۵	۱	۴۸
۴	کارگاه اخلاق در پژوهش و ثبت در پژوهشیار	فاطمه رحیمی فاطمه عابدی	۱۱/۵/۹۷	۱۴	۱+۲۷	۲	—	۴۴
۵	کارگاه روش تحقیق پیشرفته	فاطمه رحیمی زهره رحمانی	۲۴/۵/۹۷	۸	۲+۲۲	۲	—	۲۵
۶	کارگاه علم سنجی (۱)	خانم خداپنده خانم صادقی	۱۱/۶/۹۷	—	۱۳ هیات علمی	—	—	—
۷	کارگاه مدیریت سکنه حاد مغزی کد ۷۲۴	دکتر شبنم سهیل نادر	۱۸/۶/۹۷	—	—	—	—	۶۰
۸	کارگاه علم سنجی (۲)	خانم خداپنده خانم صادقی	۱۹/۶/۹۷	—	۱۳ هیات علمی	—	—	—
۹	کارگاه مقاله نویسی در علوم پزشکی	دکتر مصطفی قربانی	۲۰/۶/۹۷	۱۰	۵+۲۵	۱۰	۶	۵۶

منابع و مآخذ:

- حجتی، حمید (۱۳۹۳). روش تحقیق و آمار در پرستاری. تهران: جامعه نگر.
- بازیابی شده در ۹۷/۰۵/۲۰ از:

<http://www.hbi.ir>

